

BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBA SKAISTKALNES VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 4513901289

Skolas iela 5, Skaistkalnes pagasts, Bauskas novads, LV-3924,
Tālrunis 63933101, e-pasts skaistkalne.skola@vecumnieki.lv

APSTIPRINĀTS

ar Skaistkalnes vidusskolas direktores
09.08.2021. rīkojumu Nr.2

Mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība Skaistkalnes vidusskolas pirmsskolas izglītības grupās

Izdoti saskaņā ar
Ministru kabineta 02.09.2008. noteikumi Nr. 715, 28.punkts
21.11.2018. MK noteikumiem Nr.716 "Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmas paraugiem

I. Vispārīgie jautājumi

1.1. Viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem, īstenojot mūsdienīgu izglītību, ir vērtēšanas sistēma, atbilstoši saskaņojot vērtēšanas mērķi, formu un saturu.

1.2. Vērtēšanas uzsvars mainās no rezultātu novērtēšanas uz vērtēšanu, lai uzlabotu mācīšanos. Lai izglītojamaais varētu uzlabot savu sniegumu atbilstoši plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem un vērtēšanas kritērijiem, viņam ir nepieciešama efektīva atgriezeniskā saite par savu sniegumu.

1.3. Skaistkalnes vidusskolas pirmsskolas izglītības grupas izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība izstrādāta, pamatojoties uz Vispārējās izglītības likumu, Izglītības likumu un Noteikumiem par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmas paraugiem.

1.4. Mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka vienotu pieeju Skaistkalnes vidusskolas pirmsskolas izglītības grupas izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanai.

II. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas mērķis, uzdevumi un izglītības programmas

2. 1. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas mērķis ir zinātkārs, radošs un dzīvespriecīgs bērns, kas dzīvo veselīgi, droši un aktīvi, patstāvīgi darbojas, ieinteresēti un ar prieku mācās, gūstot pieredzi par sevi, citiem, apkārtējo pasauli un savstarpējo mijiedarbību tajā un izvērtē savu darbu mācību procesā.

III. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas uzdevumi

3.1. sekmēt vispusīgu attīstību, ievērojot viņa vajadzības, intereses, spējas un pieredzi un liekot pamatus vērtībās balstītu ieradumu veidošanai;

3.2. attīstīt sociālās un emocionālās prasmes, kas ietver sevis, savu emociju, domu un uzvedības apzināšanu, spēju saprast citus un veidot pozitīvas attiecības;

3.3. attīstīt kritisko domāšanu, prasmi pieņemt atbildīgus lēmumus, jaunradi un uzņēmējspēju, sadarbības, pilsoniskās līdzdalības un digitālās prasmes;

- 3.4. veidot pratību pamatus mācību jomās – valodu, sociālā un pilsoniskā, kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā, dabaszinātņu, matemātikas, tehnoloģiju, veselība un fiziskā aktivitāte;
- 3.5. nodrošināt iespēju sagatavoties pamatzglītības ieguvei.

IV. Pirmsskolas izglītības saturā un procesā iekļaujamās vērtības

- 4.1. Pirmsskolas izglītības saturā un procesā iekļaujamās vērtības ir dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene, darbs, daba, latviešu valoda un Latvijas valsts.
- 4.2. Audzināšanas un mācīšanās procesa vienotībā bērnam tiek veicināta šajos noteikumos minēto vērtību un tajās balstītu ieradumu, kā arī šādu tikumu attīstība – atbildība, drosme, uzņēmība, mērķtiecība, centība, savaldība, mērenība, tolerance, laipnība, līdzietība, taisnīgums, solidaritāte.
- 4.3. Attieksmi pret šajos noteikumos minētajām vērtībām veido ikdienas saziņā un mijiedarbībā gan ģimenē, gan izglītības iestādē, gan plašākā sabiedrībā.

V. Pirmsskolas izglītībā bērns apgūst šādas caurviju prasmes

- 5.1. **kritiskā domāšana un problēmu risināšana.** Bērns formulē vienkāršas sakarības un darbību secību, nosaka pazīstamu situāciju, notikumu cēloņus un sekas, mācās izvērtēt informācijas ticamību, pieņemt lēmumus, izdarīt izvēles un vērtēt izdarīto;
- 5.2. **jaunrade un uzņēmējspēja.** Bērns izdomā vairākas risinājuma iespējas ierastu darbību veikšanai, izrāda iniciatīvu, mācās apzināties sevi kā aktīvu un radošu personību, vēlas apgūt jaunas prasmes;
- 5.3. **pašvadīta mācīšanās.** Bērns atšķir emocijas un nosaka to cēloņus, mācās pārvaldīt savu uzvedību, ievēro dienas kārtību, spēj pagaidīt, spēj paveikt darbību līdz galam, patstāvīgi ģērbjas un kārtro savas mantas, mācās izvairīties no savas darbības mērķi, plānot darbību, lai īstenotu ieceri, darbojas patstāvīgi, ar atbalstu pārvar grūtības, mācās paveikt uzticēto pienākumu, lepojas ar saviem sasniegumiem, neizdošanos un kļūdas vērtē kā daļu no mācīšanās, novērtē savu un citu darbību un tās rezultātu, paskaidro savu vērtējumu;
- 5.4. **sadarbība.** Bērns izsaka savas domas un jūtas, mācās uzklaut citus un izteikt savu viedokli, sāk saprast, kā paša emocijas un uzvedība ietekmē citus, mācās risināt konfliktsituācijas, saskaņot darbības ar citiem, izturas pieklājīgi un rīkojas iekšīgi, mācās veidot noturīgas attiecības un savu izpratni par draudzību, palīdz un pieņem palīdzību, mācās strādāt, izvirzot kopīgu mērķi, uzņemties un dalīt atbildību;
- 5.5. **pilsoniskā līdzdalība.** Bērns piedalās kārtības un drošības noteikumu izveidē un apspriešanā, saprot, pieņem un ievēro tos, mācās ievērot un cienīt citu vajadzības un tiesības, mācās darboties videi draudzīgi, izvēloties darbam atbilstošus resursus un saudzīgi tos lietojot;
- 5.6. **digitālās prasmes.** Bērns mācās atšķirt virtuālo pasauli no reālās un saprast digitālo tehnoloģiju lomu, zina noteikumus, kas jāievēro, lietojot dažādus informācijas nesējus, tai skaitā digitālās ierīces.

VI. Pirmsskolas izglītības nobeigumā bērns ir apguvis šādus pratību pamatus, kas ietver vērtības un tikumus, caurviju prasmes un zināšanas, izpratni un pamatprasmes

- 6.1. **valodu mācību** jomā bērns skaidro, kāpēc cilvēki sazinoties lieto valodu, klausās tekstu, nosauc tajā darbojošās personas, atstāsta notikumus, izdomā teksta turpinājumu, jautā par neskaidro un atbild uz konkrētu jautājumu, saprotami un secīgi stāsta par redzēto, dzirdēto, piedzīvoto, piedalās sarunā, nepārtrauc runātāju, runā lieto dažādas runas intonācijas, atšķir un nosauc skaņas, skaņu apzīmē ar atbilstošu burtu, lasa vārdus un saprot izlasīto, raksta rakstītos burtus;

6.2. sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā bērns apzinās sevi, piederību ģimenei un izglītības iestādei, skaidro un atšķir labu rīcību no sliktas, novērtē paša izvēlēto un patstāvīgi veiktu darbību, prognozē dažādas rīcības sekas ar personīgo veselību un drošību saistītās ikdienas situācijās (saskarsme ar pazīstamu cilvēku un svešinieku, veselībai kaitīgu vielu lietošanas un sadzīves traumatisma risku mazināšana mājās, izglītības iestādē, uz ielas, rotaļās brīvā dabā, pie ūdenstilpēm un spēļu laukumos, kā arī ugunsdrošības, ceļu satiksmes drošības, elektrodrošības noteikumi), ievēro noteikumus, saprot, pie kā un kādā gadījumā vērsties pēc palīdzības, kad jūtas slikti vai nedroši, nosauc ārkārtas palīdzības numuru 112; skaidro, ka Latvija ir daļa no pasaules, saprot, ka cilvēki ir dažādi; atpazīst un nosauc Latvijas valsts simbolus – karogu, ģerboni un himnu, mācās ar cieņu izturēties pret tiem;

6.3. kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomā bērns vēro, klausās un iztēlojas, rada un īsteno ideju daudzveidīgā darbībā, mērķtiecīgi izmanto mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un, ja nepieciešams, kombinē tos, izvēlas un radoši izmanto dažādus materiālus, iepazīst latviešu un citu tautu tradicionālajai kultūrai raksturīgo, skandē tautasdziesmas, deklamē īsus dzejoļus, izspēlē pašu izdomātu vai literārā darba sižetu, dzied, muzicē, dejo, brīvi un droši improvizē ar kustībām vai skaņu rīkiem, dziedot individuāli un kopā ar citiem, ar mūzikas pavadījumu un bez tā, stāsta par savu pieredzi radošā darbībā, raksturo vizuālās mākslas, mūzikas un literārā darba radīto pārdzīvojumu;

6.4. dabaszinātņu mācību jomā bērns novērojot, salīdzinot un eksperimentējot izzina apkārtņē raksturīgo dzīvo organismu – augu, dzīvnieku un sēņu – pazīmes, iežu un ūdens īpašības, salīdzina no dažādiem materiāliem – stikla, koka, plastmasas, papīra, akmens – izgatavotu priekšmetu īpašības un to izmantošanas iespējas, novēro debess ķermeņus un to kustību, novēro zemes virsmas dažādību (līdzena, nelīdzena) tuvākajā apkārtņē, stāsta par novērotajām pārmaiņām dabā, mainoties gadalaikiem, diennaktij, laikapstākļiem, saprot drošas uzvedības pamatus saskarsmē ar dzīvniekiem (tai skaitā kukaiņiem), augiem un sēnēm (tai skaitā nepazīstamiem), saprot, ka jāsaudzē daba un tās resursi, iesaistās tuvākās apkārtnes sakopšanas darbos;

6.5. matemātikas mācību jomā bērns darbojoties nosaka skaitļa sastāvu desmit apjomā, veido skaitļa sastāva dažādas variācijas, izsaka pieņēmumu par skaitu attēlos un priekšmetu kopās un skaitot to pārbauda, skaitu apzīmē ar tam atbilstošu ciparu, raksta ciparus, ar nosacītiem mēriem nosaka garumu, platību un ietilpību, ar lineālu mēra garumu, izzina ģeometriskas figūras, tai skaitā telpiskus ķermeņus, raksturo to formu un saista ar pazīstamiem objektiem, šķiro priekšmetus pēc vairākām pazīmēm un salīdzina pēc skaita un lieluma (lietojot vārdus "vairāk", "mazāk", "lielāks", "mazāks"), nosauc objektu atrašanās vietu telpā un plaknē (lietojot vārdus "virs", "zem", "pie", "aiz", "blakus", "pa labi", "pa kreisi"), radoši un atbilstoši noteiktam nosacījumam veido ritmiskas rindas un sakārtojumus no priekšmetiem un ģeometriskām figūrām;

6.6. tehnoloģiju mācību jomā bērns stāsta par sava darba ieceri, plāno savas ieceres īstenošanas soļus, izvēlas nepieciešamos materiālus, īsteno ieceri un novērtē rezultātu, apgūst dažādas tehnikas, paņēmienus un drošības noteikumus materiālu un instrumentu izmantošanā savas ieceres īstenošanai, veido un savieno detaļas, iegūstot sev vēlamu formu no piedāvātajiem vai izvēlētajiem materiāliem, tur un pareizā satvērienā lieto rakstāmpiederumus un darbarīkus, piedalās vienkāršu un veselīgu ēdienu pagatavošanā, iepazīstot veselīga uztura nozīmi;

6.7. veselības un fiziskās aktivitātes mācību jomā bērns ar prieku iesaistās nodarbībās telpās un ārā un veido veselīga dzīvesveida ieradumus, apzinoties riskus veselībai un mācoties tos novērst, sev un citiem drošā veidā pārvietojas pa dažādām šķēršļu joslām un piedalās kustību rotaļās, apvienojot soļošanu, skriešanu, rāpošanu, rāpšanos, notur līdzsvaru, pārvieto priekšmetus un pārvar šķēršļus, izvēloties darbības veidu atbilstoši situācijai, daudzveidīgi izmanto sīkās motorikas prasmes, apzinās savu dzimumu un ķermeņa neaizskaramību, ikdienā regulāri ievēro personīgo higiēnu, stāsta, kādi individuālie aizsardzības līdzekļi jālieto dažādās kustību aktivitātēs, piemēram, pārvietojoties ar velosipēdu.

VII. Pirmsskolas izglītības satura īstenošanas principi ir šādi

- 7.1. vienots audzināšanas un mācību process, kurā bērns praktiskā darbībā integrēti apgūst zināšanas, izpratni un pamatprasmes dažādās mācību jomās, attīsta caurviju prasmes un veido vērtībās balstītus ieradumus;
- 7.2. galvenā mācību organizācijas forma ir rotaļnodarbība. Lai sasniegtu plānotos rezultātus, tā tiek īstenota visas dienas garumā, telpās un ārā;
- 7.3. ietverot bērna brīvu un patstāvīgu rotaļāšanos un pedagoga mērķtiecīgi organizētu un netieši vadītu mācīšanos rotaļdarbībā;
- 7.4. nodrošinot vienmērīgu slodzi, atpūtu un bērna darbošanos atbilstoši individuālajām spējām;
- 7.5. bērns mācās iedziļinoties.

VIII. Mācību procesā

- 8.1. tiek izvirzīti skaidri mācīšanās mērķi un sasniedzamie rezultāti;
- 8.2. tiek piedāvāti daudzveidīgi uzdevumi un laiks darbību modelēšanai;
- 8.3. tiek nodrošināta atbalstoša un attīstoša atgriezeniskā saite un iespēja bērnam skaidrot darbību gaitu un domāt par savu mācīšanos un sasniegto rezultātu;
- 8.4. mācības bērnam ir personiski nozīmīgas.
- 8.5. tiek īstenota bērna, pedagoga, vecāku vai bērna likumisko pārstāvju mērķtiecīga, atbalstoša, uz bērna mācīšanās un attīstības vajadzībām vērsta sadarbība, iesaistot vecākus vai bērna likumiskos pārstāvjus bērna mācīšanās procesā un nodrošinot regulāru atgriezenisko saiti par bērna sniegumu un sasniegumiem;
- 8.6. mācību vide ir fiziski un emocionāli droša, atbalstoša un attīstoša, mainīga un pielāgota ikviena bērna mācīšanās un attīstības vajadzībām.

IX. Pirmsskolas izglītības vērtēšanas pamatprincipi

- 9.1. *atklātības un skaidrības princips* – bērnam ir zināmi un saprotami plānotie sasniedzamie rezultāti un viņa snieguma vērtēšanas kritēriji;
- 9.2. *metodiskās daudzveidības princips* – mācību snieguma vērtēšanai izmanto dažādus metodiskos vērtēšanas paņēmienus;
- 9.3. *sistēmiskuma princips* – bērna snieguma vērtēšanas pamatā ir sistēma, kuru raksturo regulāru, pamatotu un noteiktā secībā veidotu darbību kopums;
- 9.4. *iekļaujošais princips* – vērtēšanu pielāgo ikviena bērna dažātajām mācīšanās vajadzībām;
- 9.5. *izaugsmes princips* – mācību snieguma vērtēšanā, īpaši mācīšanās posma nobeigumā, tiek ņemta vērā individuālā mācību snieguma attīstība.
- 9.6. Zināšanas un izpratni bērns parāda, veicot uzdevumus, risinot problēmas, piedaloties sarunās vai diskusijās u. tml. Zināšanas bērns demonstrē, nosaucot, stāstot. Izpratni bērns demonstrē, skaidrojot, rīkojoties.
Prasmju apguvi bērns demonstrē darbībā (grupē, zīmē, dzied u. c.)
Ieradumus, kas balstīti vērtībās, bērns demonstrē darbībā ilgākā laikposmā, īpaši situācijās, kas ietver izvēles iespējas. Kompleksu sasniedzamo rezultātu veido vērtības un tikumi, zināšanas un caurviju prasmes, izpratne un pamatprasmes.
- 9.7. Mācību snieguma vērtēšanas metodiskos paņēmienus un vērtēšanas kritērijus nosaka pedagogs, ievērojot attiecīgajā mācību jomā noteiktos sasniedzamos rezultātus un vērtēšanas pamatprincipiem izstrādāto bērna mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību.
- 9.7. Pirmsskolas izglītības apguves nobeigumā skolotājs novērtē bērna sniegumu attiecībā pret nozīmīgākajiem sasniedzamajiem rezultātiem šādos apguves līmeņos:
  - 1) **S** - sācis apgūt – bērns ir uzsācis sasniedzamā rezultāta apguvi, bet viņam ir nepieciešams atbalsts un regulāri skolotāja apstiprinājumi uzdevuma izpildei;
  - 2) **T** - turpina apgūt – bērns plānoto sasniedzamo rezultātu ir apguvis daļēji, un tas nav noturīgs, dažkārt vēl nepieciešami atbalsta materiāli vai skolotāja pamudinājums;
  - 3) **A** - apguvis – bērns plānoto sasniedzamo rezultātu ir apguvis pilnībā, un tas ir noturīgs, spēj to lietot patstāvīgi pazīstamās un nepazīstamās situācijās;

4) **P-** apguvis padziļināti – bērns plānoto sasniedzamo rezultātu ir apguvis pilnībā, un tas ir noturīgs, spēj to lietot patstāvīgi daudzveidīgās situācijās un pamatot pielietoto stratēģiju izvēli.

9.8. Apguves līmeņu formulējumus jāizmanto ikdienas mācību procesā.

9.9. Pirmsskolas izglītības apguves nobeigumā pedagogs izglītojamā snieguma aprakstu rakstiski sniedz izglītojamā vecākiem. Ja izglītojamais nav pilnībā apguvis kādas mācību jomas pratību pamatus, pedagogs iesaka, ko nepieciešams darīt, lai palīdzētu uzlabot sniegumu.

Skaistkalnes vidusskolas direktore

Svetlana Vāverniece